

תפארת ראדזין

יוצא לאור על ידי מרכז מוסדות חסידי ראדזין

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ב"ה גיליון חג שמיני עצרת – שמחת תורה תשפ"ו

כולל זיכרונות והליכות ומנהגים

דברי תורה מאת כ"ק מרן אדמו"ר מוהרא"י זי"ע

ליום שמיני עצרת

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם... וְהִקְרַבְתֶּם.. פֶּר אֶחָד אֵיל אֶחָד

[במדבר כט, לה-לו]

לשון חיבה הוא זה, כבנים הנפטרים
מאביהם והוא אומר להם 'קשה עלי
פרידתכם, עכבו עלי עוד יום אחד!'

(רש"י)

הקשה כ"ק מרן זצ"ל:

למה אנחנו עושים חג "שמיני עצרת" בתום ימי חג הסוכות מטעם "עכבו עלי עוד יום אחד", ואין עושים חג כיוצא בו לאחר שבעת ימי הפסח??

והיה כ"ק מרן זצ"ל מזכיר בקדשו מדברי הרב הקדוש רבי ישראל מרוז'ין זי"ע - אודות אמירת "קשה עלי פרידתכם".

שואל על כך הרה"ק מרוז'ין, מהו לשון "פרידתכם"? שלכאורה היה צריך לומר "קשה עלי "פרידתי", שהרי השם יתברך על עצמו מדבר כביכול??

מפרש הרה"ק מרוז'ין זיע לפי דרכו בקודש, שהדברים אודות 'פרידתכם' מוסבים על ישראל דווקא.

שכן במהלך החג מצויים ישראל בצוותא במהלך ימי העלייה לרגל, אוכלים ושותים יחד ושמחים ביחד, ו"אחדות הלבבות" שרויה ביניהם.

ארבעת המינים רומזים אף הם לאחדות שבין הכתות בישראל, על ידי שמאגדים את הלולב עם שאר המינים, היינו אותם שיש בהם טעם וריח יחד עם אותם שיש בהם רק טעם בלבד או רק ריח בלבד, ויש גם עם אותם שהם בלי טעם ובלי ריח - כמפורש במדרש.

והנה עתה, כאשר מסתיימים להם ימי החג, חוזרים איש ואיש לביתו ונפרדים זה מזה, ועל ידי כך מושבתת לכאורה האחדות הנפלאה ששררה ביניהם במהלך ימי החג, ודבר זה הינו קשה לפני השם יתברך! הלכך אומר להם השי"ת לישראל: **"קשה עלי פרידתכם"**! היינו: אותו 'פירוד' שיחול ביניכם עם חזרתכם לביתכם, הינו קשה עלי! אי לכך, פונה השם יתברך לישראל בבקשה לאמור **"עכבו עלי עוד יום אחד"**! היינו: המשיכו נא אחדות נפלאה זו עוד יום אחד!"

*

בדרך זו מבואר גם כן בשם הרב הקדוש מריז"ן זי"ע, המעשה המובא בגמרא¹ אודות הנוכרי שבא לפני הלל, וביקש להתגייר.

שכך מסופר בגמרא:

"מעשה בנוכרי אחד שבא לפני הלל, ואמר לו: גיירני, על מנת שתלמדני כל התורה כולה על רגל אחת!"

אמר לו הלל: "מה ששנוי עליך, לחברך אל תעשה!" ואידך - צא ולמד! (=ע"כ)

ולכאורה מה בקשה הייתה בפיו של הנוכרי - ומה תשובה השיב לו הלל על שאלתו??

אלא – **מפרש הרב הקדוש מריז"ן** – שאלת הנוכרי הייתה, שייאות ללמדו עניינו של "רגל אחת" דהיינו **"שמיני עצרת"**! המכונה כידוע בפי חז"ל **"רגל בפני עצמו"**².

שכן כל מועדי הקודש שבמקרא, כגון **חג המצות וחג הסוכות**, מפורש בהם הטעם בכתוב: **חג המצות**, על שום יציאת בני ישראל ממצרים, **חג הסוכות** על שום **"כִּי בַסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם"**³. אולם רגל "שמיני עצרת" הנזכר במאמר הכתוב **"ביום השמיני עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לְכֶם"**, אין התורה נותנת טעם לרגל זה. ביקש אפוא הנוכרי מהלל, כי יואיל ללמדו סוד טעמו של **"רגל אחד"** שהינו חג 'שמיני עצרת' כאמור.

¹ שבת לא, א.

² סוכה מח, א.

³ ויקרא

על כך משיב לו הלל הזקן בלשון זה:

"מה ששנוי עליך - אל תעשה לחברך!"

לאמור:

טעמו של חג מיוחד זה הינו, לפי שחג הסוכות הוא חג שמסמל 'אחדות' בין שבטי ישראל ופלגיו, ובו מתאחדים הלבבות זה עם זה - הלכך ציוותה התורה אודות "שמיני עצרת", לפי שכך אומר להם הקב"ה לישראל **"קשה עלי פרידתכם - עכבו עלי עוד יום אחד!"** היינו, המשיכו נא עוד קצת באחדות זו.

עד כאן – מדברי הרב הקדוש רבי ישראל מריז'ין זי"ע, בטעמו של חג "שמיני עצרת".

על פי זה – הגיד כ"ק מרן זי"ע – מיושבת השאלה שהוצבה בפתח דברינו: מדוע אין קיים יום כדוגמת "שמיני עצרת" בימי חג הפסח??

אכן לאור האמור הדבר מבואר. היות שמהות חג הפסח היא שונה לחלוטין, ואינה דומה במהותה כלל לחג הסוכות, שהרי אין קיימת בו מצווה כדוגמת "ארבעה מינים" שמאגדת ומאחדת בין כלל שכבות העם - אי לכך אין קיים בחג הפסח עניין של "קשה עלי פרידתכם", כפי שהדבר קיים לעניין חג הסוכות כאמור.

משום סיבה זו, בחג הסוכות קיים יום נוסף ומיוחד בדמות "שמיני עצרת" - ואלו בחג הפסח שבו אין עניין זה שייך, לא קיים יום כדוגמתו.

*

עוד סח כ"ק מרן זצ"ל בקדשו:

לכאורה, מהו לשון "קשה עלי פרידתכם"?

מבאר על זאת בספר הקדוש "אהבת שלום" מאת הרב הקדוש רבי מנחם מענדל מקאסוב זצ"ל – כדלהלן:

כל פירוד שבעם – הינו קשה לפניו יתברך.

אולם פירוד לבבות הקשה שבעתיים, זהו פירוד הנצמח בין ישראל לבין עצמם, על רקע 'רוחני' כביכול. כאשר כל פלג מעוניין בשימור מצוות הבורא על הצד היותר טוב כפי דעתו, אולם כדרכו של יצר הרע חורגים הדברים ויוצאים מכלל שליטה, והופכים לצערנו להתגוששות מרירה בין כל הצדדים.

פירוד לבבות זה, קשה ביותר אצל הבורא יתברך. שכן פירוד האמור נצמח על רקע חילוקי דעות בענייני 'מצווה' כביכול שהשם יתברך מצווה בהן את ישראל, נמצא שדווקא מצוות הבורא גורמות לפירוד!

על כך אומר להם השם יתברך לישראל:

'קשה "עלי" פרידתכם' - היינו פירוד שנוצר בגיני כביכול, קשה עלי מאד, היות ושמי הגדול משתרבב לתוך הפירוד, נמצא כאלו בשלי הסער הגדול הזה.. אי לכך 'פרידתכם' שנעשית 'עלי' ובגיני, קשה עלי יותר מכל.

מתחנן הבורא יתברך ואומר, במטותא מכס אל תהיו מריבים עבורי כביכול, שכן רצוני שתעמדו יחדיו לשם שמים, כל אחד בשיטתו בבחינת 'נהרא נהרא ופשטיה' וכמאמר "האמת והשלום אהבו"!

(=עד כאן – בשם הרה"ק "אהבת שלום" מקאסוב זללה"ה)

כ"ק מרן זללה"ה חוזר היה בהזדמנויות רבות על דברי "אהבת שלום" אלו, ומדגיש היה כדרכו בקודש את חומר עניין פירוד הלבבות שבקרב בני ישראל, ולעומת זאת מרבה בשבח מעלת האחדות שבקרב יהודים, וכלשונו הקדוש שהיה מורגל על פיו בכל עת מצא בסיום מאמרי קדשו:

"שיהיה בינינו אהבה ואחוה ושלום ורעות"!

ולפעמים היה מפטיר בדרך צחות:

"עס מעג זיין אביסל מער אחדות צווישן יידן" (=מותר שיהיה מעט יותר אחדות בין יהודים...)

זכותו הגדולה תגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

מעלדונג פון ראדזינער רבי'ן

פון ראדזינער רבי'ן וועלכער ווילט אין אפי וועג, משלשעט מען, אז די סאטן-דירשקציע האט אנערקענט א 50-פראצענטניע הנחה פאר די צו-ריסרייזענע ראדזינער חסידים, וועלכע וועלען פאררען אייף די צווייטע טעג יום-טוב סבות. די רבנות איז נילמיט פון 14 ת. ת. ביז דעם 16 ת. ת. די הנחה-קארטען בעשטימט מען ביים ראדזינער רבי'ן אין אפשאציק.

תזכורת מימי קדם:

'הודעה' מטעם חצר הקודש 'ראדזין' (משנות תר"צ)

אודות כרטיסי מסע מוזלים ברכבת עבור נסיעה לרבי 'לימי הסוכות האחרונים' (=מתוך עיתונות התקופה)

ילקוט אמרים

מספרי רבותינו הקדושים זי"ע

מאיזביצא ראדזין

לחג שמיני עצרת ושמחת תורה

שמיני עצרת

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם (במדבר כט, לה)

סח בקדשו רבנו בעל "מי השלוח" זי"ע אודות קדושת פרשת "שמיני עצרת", והיה אומר בזה הלשון:

"בזה הפרשה (= של שמיני עצרת) נרמז 'קץ האחרון', ויקוים בנו 'יהי כבוד ה' לעולם, ושמח ה' בַּמַּעֲשָׂיו'⁴! (= ואשרי היודע..)

[וזהו אחת הסיבות, שקורים לפני ההקפות בין פסוקי "אתה הראית" פסוק זה]

(מי השלוח, חלק שני, פרשת פנחס)

סח בקדשו מרן בעל "אורחות חיים" זי"ע, אודות גודל עניין חג "שמיני עצרת" – וכה דבריו:

"שמיני עצרת" – מנהיר רבנו – הינו 'יום הזיווג' כביכול שבין שכינה הקדושה ובין עם ישראל (= "קשה עלי פרידתכם, עשו לי סעודה קטנה!")

וכשם שבשמחת נישואין "חופה" קודמת לעניין הזיווג שהינו תכלית העניין - כן בחג הסוכות השם יתברך מקיף אותנו תחת צל קדשו שהוא מכונה "צלא דמהימנותא" בעת ישיבתנו בסוכה, שזהו בבחינת "חופה"⁵. ואחר כל זאת מגיע שלב 'הזיווג' כביכול שבין כנסת ישראל לשכינה הקדושה - וזהו בחינת "שמיני עצרת"⁶!

⁴ תהלים קד, לא.

⁵ השוו סוכה ב, ב: "ורבי זירא, אם כן לימא קרא "חופה תהיה לצל יומם", מאי "וסוכה תהיה לצל יומם"? שמעת מינה תרתי!"

⁶ על פי "זוהר הקדוש", פרשת ויגש.

ומסיים מרן הקדוש:

‘ולעתיד יהיה נקרא באמת זאת הסוכה גם כן “חופה”! כמאמר
הכתוב.

(“סוד ישרים” לערב יום הכפורים, עניין כ”ח)

“ביום השמיני עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם”

“משל למלך שעשה סעודה שבעת ימים, וזימן כל בני אדם שבמדינה
בשבעת ימי המשתה.

“כיוון שעברו שבעת ימי המשתה, אמר לאוהבו:

“כבר יצאנו ידינו מכל בני המדינה! נגלגל אני ואתה במה שתמצא:
ליטרא בשר, או דג, או ירק”!

“כך הקב”ה אומר לישראל: “ביום השמיני – עצרת תהיה לכם”.
גלגלו במה שאתם מוצאים - בפר אחד ואיל אחד!

(מדרש רבה, במדבר, פרק כ”ט - ל”ה)

רבנו הקדוש “בית יעקב” זי”ע, כך היה דורש במהותו הקדושה של חג
“שמיני עצרת”:

יום “שמיני עצרת” - עניינו בבחינת זיווג שכינה הקדושה עם כנסת
ישראל?⁷

בחג הסוכות, הננו נוטלים ארבעת המינים, ופועלים עמם באמצעות
מעשה לקיחה ונענועים. כמו כן אנו יושבים בסוכה, אוכלים ושותים
בסוכה וישנים בסוכה, ועושים כל מיני סוגי פעולות ומעשים רגילים בתוך
הסוכה. הצד השווה שבכל המצוות הללו, שהן נפעלות בידי אדם
באמצעות “מצוות מעשיות” במסגרת פעולות של עולם הזה.

יוצא מכלל זה הינו חג “שמיני עצרת”, שביום זה אין ישראל עושים
במהלכו פעולות מעשיות כלל, אלא כולו קודש לעניין “עצרת” שהיא
אחדות השם יתברך עם כנסת ישראל בבחינת “עשו לי סעודה קטנה”,
ובבחינת “עכבו עלי עוד יום אחד”!

דבר זה – אומר רבנו – משול ל”שמחת נישואין”.

שכן אף בשמחת נישואין הדבר כן: בתחילת השמחה, בעת סעודת
הנישואין, הכול נוטלים בה חלק. כולם אוכלים ושותים, רוקדים

⁷ “זוהר הקדוש”, כ”ל.

ושמחים. חלק זה בשמחת הנישואין הינו משותף לכל, ולכולם יש יד ואחיזה בו. ואלו לאחר מכן, בעצם הזיווג, אין הכלל שותף בו- כי אם בני הזוג בלבד.

כמוהו גם "חג הסוכות", המסתיים ביום "שמיני עצרת החג הזה".

במהלך שבעת ימי החג הללו, אנו מקריבים פרים וכבשים כנגד אומות העולם. בימים אלה, ימי מעשי המצווה, יש בהם יד מסוימת אף לאומות כביכול, היות שבנוגע לחלק "המעשה" שבמצווה אין ישראל מתייחדים כליל, שכן בחלק הפעולה אף לאומות העולם תיתכן תפיסה והשגה.

שונה הדבר בעת שמגיע יום "שמיני עצרת". ביום קדוש ונשגב זה, אין בו שום חלות של פעולת מעשה, הלכך אין נוטלים בו חלק אף אומה ולשון אלא ישראל לבד, שהם למעלה מכל תפיסה והשגה של אדם והם בבחינת "עלו במחשבה תחילה"⁸.

וזהו אכן בחינת "יומא דזווגא" כלשון "הזוהר הקדוש" – יום שבו 'כנסת ישראל' מזדווגת עם 'שכינה הקדושה' כביכול, ורק ישראל קדושים יש להם שייכות וקישור בייחוד זה, כלשון המדרש דלעיל:

"כיוון שעברו שבעת ימי המשתה, אמר המלך לאוהבו – כבר יצאנו ידינו מכל בני המדינה! נגלגל אני ואתה במה שתמצא"!! [=ע"כ]

(בית יעקב, לחג הסוכות)

מוסיף בקדשו רבנו "בית יעקב":

זוהי גם הסיבה לכך, שבימי החג הקדושים, אנו מקיפים התיבה עם ארבעת המינים, שהם אתרוג ולולב הדס וערבה – ואלו ביום שמיני עצרת שהינו כידוע יום "שמחת תורה" אנו מקיפים את הבימה עם ספרי התורה בלבד⁹.

אך בהתאם לאמור, הדברים מובנים וברורים.

שכן, לולב ואתרוג הינם בבחינת "תשמישי מצווה", ודינם של "תשמישי מצווה" הוא שבגמר שימושם מותרים הם בזריקה [=שלא בדרך ביזיון]

⁸ מדרש רבה, בראשית.

⁹ כתקנת רבנו הקדוש האריז"ל – ספר פרי עץ חיים, שער חג לולב, פ"ח.

כמבואר בגמרא¹⁰, בניגוד ליספרי התורה' שהם מהות הקדושה, אשר נשארים קיימים לעד [=לפי שהתורה קדושתה נצחית].

בדבר זה נבדל יום "שמיני עצרת" משאר ימי החג, כיוון שבאמצעותו נפעל ייחוד השלם בין 'כנסת ישראל' ל'שכינה הקדושה' כביכול, ייחוד שנפעל בלי אמצעי מצווה כלשהו - הלכך אף ההקפות ושמחה שבהן נעשית עם ספר התורה עצמו, שהינו עצם הקדושה.

(בית יעקב, שם)

שמחת תורה – הקפות

דיבר בקדשו מרן רבנו בעל "אורחות חיים":

עניין "שמחת תורה" הינו, שעל ידי ההקפות עם התורה, נקבעים דברי תורה בלב האדם.

הדבר דומה בעניינו לשבע הקפות שהקיפו בני ישראל את העיר יריחו הסגורה ומסוגרת, שהייתה מוקפת בשבע חומות של 'קליפה' קשה. בכל הקפה והקפה שהקיפו יהושע בן נון וישראל את העיר יריחו (שבהן נאמרה תפילת "עלינו לשבח" כנודע מדברי הגאונים ז"ל שתיקנו יהושע בן נון) - נפלה חומה אחת מבין חומות יריחו, ולאחריה עוד חומה ועוד חומה, עד שבגמר ההקפה השביעית נפלה חומת יריחו האחרונה והעיר נכנעה כליל בפני כוחות הקדושה של ישראל.

אף במעשי ההקפות שאנו מקיפים לבימה עם ספר התורה הקדושה, אנו מפילים כביכול את החומות הסובבות את הלב הפנימי שבנו, שמונעות מן הקדושה להתאזרח בקרבנו ולקנות שביתת קבע בלב ישראל קדושים.

עד שבגמר ההקפה השביעית, נופלות החומות האחרונות, ומתמוטטים כל המסכים המבדילים וכוחות מקטרגים שחוצצים בין ישראל לאביהם שבשמים. או אז נפתח הלב לכניסת דברי תורה, והם נקנים בקביעות בלב.

(סוד ישרים, ליום שמחת תורה)

¹⁰ מגילה כו, ב.

“סוכת רחמים וחיים ושלום...”

ימים אחרונים של חג

במחיצת קדשו של כ”ק מרן הגאון הקדוש

אדמו”ר רבי **שמואל שלמה** זצ”ל

(מתוך כתבי הרה”ח ר’ ישראל מרדכי הכהן אידלמן ז”ל)

היה זה בחול המועד סוכות תר”ץ. רבנו גר אז במעון הקיץ “פּלָנִיץ” שעל יד וורשה.

באוטבּוּצֶק עיר מגוריני, שכב חולה יהודי מחסידי ראדזין, תלמיד חכם גדול. נגשתי לבקרו ביום ראשון של חול המועד סוכות, והלה בקשני לנסוע בערב לפּאָלָנִיץ, ולהזכירו לפני כ”ק רבנו לטובה.

לפנות ערב נסעתי לפּאָלָנִיץ, זה היה כרבע שעה נסיעה מאוטבּוּצֶק. נכנסתי לסוכת רבנו, שישב בסוכה עם בחורי חמד ועסקו בפלפולה של תורה. מסרתי את שליחותי. אולם כ”ק מרן הרגיש כנראה בחושיו החדים כי מחוץ לבריאות, חסר ליהודי גם “דמי ריפוי” וכסף לצורכי הבית, וביקש לשלוח עבורו סכום כסף דרכי. אלא שכרגיל לא היה מצוי בביתו פרוטה לפורטה, שכן היה מחלק את כל כספו לצדקה לכל נזקק מזדמן, מבלי להשאיר לעצמו כלום.. אי לכך, פקד עליי להישאר ללון אצלו, בתקוה שמחר בבוקר ייכנסו כספים ויוכל לשלוח דרכי סכום כסף לאוטבּוּצֶק.

בינתיים עבר יום המחרת וגם מחרתיים, וכספים נוספים לא נכנסו. כך עיכב אותי הרבי בביתו עד “הושענא רבא” שאז באו חסידים רבים אצל הרבי על ימים האחרונים של החג ונכנסו אצל הרבי עם בקשותיהם, וכנהוג שמוז על השולחן את הפתקאות שלהם עם הפדיונות.

לקראת סיום יום “הושענא רבה”, קרא אותי הרבי אל חדרו פנימה, ואסף את כל הכסף שהיה מונח על השולחן אשר עלה לסכום גדול, ומסרו לידי, תוך שפקד עליי למהר לנסוע לאוטבּוּצֶק כדי לתת ליהודי החולה הנצרך לפני התקדש חג שמיני עצרת. אבל היות שכבר היה מאוחר, איחרתי את

הרכבת האחרונה ולשמחתי נשארתי אצל הרבי זצוק"ל לשמיני עצרת ולשמחת תורה.

עם צאת החג, בעת התלהבות גדולה של שמחה עילאית, בתוך שיחה עמוקה על ערך שמחת יום טוב האחרון של חג, השמיע מרן דבר תורה על דרשת חז"ל "והיית אך שמח" – "לרבות לילי יום טוב האחרון של חג", ומכיוון ש"חביבים דברי סופרים יותר מיינה של תורה" – הלכך חובת השמחה ביום זה גדולה מבכל ימי החג! וזהו הטעם ששמחים בו יותר מהחג.

וכך היה הרבי הולך מעניין לעניין. עד שפתאום נזכר הרבי מן החולה באוטבוצק והכסף שהוקצב עבורו, ומיד קרא אותי אליו שאקח את הכסף ואסע מיד לאוטבוצק, בשביל להחיות את נפשו החולה. וכך אמנם עשיתי, ואכן החולה שלא ציפה כלל לזאת, ממש החייה את נפשו בסכום הכסף שהבאתי אליו מהרבי.

^^

מנהגי קודש במחיצת כ"ק מרן אדמו"ר מוהרא"י זצוק"ל

ביום "שמחת תורה"

א. מנהגו של כ"ק מרן אדמו"ר מוהרא"י זללה"ה, שהיה עובר לפני התיבה לאמירת פסוקי "אתה הראית" שלפני ההקפות.

הייתה זו אחת מן ההזדמנויות היחידות במהלך השנה שבהן כ"ק מרן "גליא לדרועא ונפל נהורא" (=גילה זרוע עוזו ונפל אור) בבית המדרש, כאשר פסוקי "אתה הראית" נאמרו ונשמעו מפי כ"ק אדמו"ר זצוק"ל בקול רעש ובחיל, בקדושה וברטט תלויים ועומדים בחלל האוויר. אשרי אוזן שמעה זאת!

ב. מרן זצוק"ל היה מתכבד בהקפה הראשונה – הקפה של "אברהם אבינו", והיה אומר בהתלהבות את הפסוקים שנאמרים בפתח ההקפה "אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא!" והיו הדברים מנסרים בחלל בית המדרש, ומעבירים רטט של קדושה בנוכחים וכיסופים לקדושת התורה.

ג. דרכו בקודש של כ"ק מרן זצוק"ל במהלך ה"הקפות" בבית המדרש, שהיה עומד משך כל זמן ההקפות על רגליו במקום הקבוע מצד ימין הבימה, שהייתה עומדת על רצפה מוגבהת ומוקפת בגדר של עץ (בשנים האחרונות כבר לא היה בכוחו, והיה יושב בו במקום על כיסא קדשו), ושם היה משתתף בשמחת התורה, ומסמן היה בידו את אורך שהות ההקפה.

ד. מנהגו בקודש של כ"ק מרן זצוק"ל, שבין ההקפות, היה מזמר ומפזם בגודל התלהבות הזמירות ופיוטים שמקובלים בקרב מקהלות החסידים "וִיֵאָתִיו כָּל לַעֲבֹדְךָ", וזמר "א-ל מסתתר". זמירות ופיוטים הללו היה מרן זצוק"ל מזמר בעצמו מתוך המחזור, כולם ניגוני קודש המקובלים מפה קדוש זקנו הכהן הגדול מאחיו ונעים זמירות ישראל הגאון הקדוש רבן של ישראל בעל "תפארת שלמה" זי"ע מראדומסק.

ה. בקריאת התורה היה מרן זצוק"ל עולה לתורה לכבוד "חתן תורה".

ו. [מרן הרש"ש זי"ע הי"ד עלה לתורה הן ל'חתן תורה' והן ל'חתן בראשית']

ז. מרן זצוק"ל ביום שמחת תורה לא היה מקדש כלל על היין בטרם גמר "תפילת גשם" ותפילת מוסף.

ח. בחוצה לארץ היה מרן זצוק"ל עולה ביום שמיני עצרת ונכנס לסוכה שבביתו, שם עשה 'קידוש' וטועם קמעא, ואחר כך נפרד מן הסוכה בשירה וריקודים, והיה מנשק את דפנות הסוכה מרוב חביבות המצווה.

ט. במוצאי שמחת תורה (בארץ ישראל) נהג מרן זצ"ל לערוך "הקפות שניות" בבית מדרשו, תיכף עם סיום תפילת ערבית. ודקדק מאד בדבר ואף היה מבקש בפה קדשו שיישארו כל המתפללים הנמצאים בבית מדרש להשתתף בהקפות אלו, וירקוד כל אחד בהקפה משלו, והדגיש שזה יהיה 'קצר'. ההקפות נערכו על פי מצוותו בזריזות ומתוך שמחה יתירה.

י. את הסוכה שבביתו נאווה קודש, לא היה מרן זצ"ל מניח לסתור תיכף במוצאי החג, אלא היה מצווה להמתין עד עבור יום אסרו חג שבארץ ישראל (שהוא יום טוב שני של גלויות).

מפי השמועה

בכתב עת משנת תרצ"ה בשם "היינטיגע טאָג" מופיעה כתבה בשפת היידיש אודות מנהגי יום 'שמחת תורה' בגלויות השונות – כאשר בתוך הדברים מופיע קטע דלהלן:

"אודות האדמו"ר רבי גרשון העניך מראדזין, ממציא התכלת בימינו, אשר היה כידוע בעל מוח חריף, עילוי שבעילויים, והיה מלא וגדוש בתורה ובכל חכמה, מסופר, שביום שמחת תורה לקראת ההקפות, נהג להדליק נרות מיוחדים, שאורם זהר באור בהיר ומופלא כאור החמה.

ה'סוד' שמאחורי הנרות הללו – הרבי מראדזין לא גילה לאיש.

[=עד כאן בכתב העת הנ"ל, אין לדעת מקורו ואמינותו, ומצוטט רק למען לא יחסר המזג]

"שישו ושמחו בשמחת תורה –

כי היא לנו עוז ואורה!"

"מה אהבתי תורתך..."

**כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל רוקד בדבקות עם ספר התורה
בעת "הקפות שניות" בבית מדרשו
[=לידו הרה"ח ר' אהרן כהן ז"ל
מחשובי מתפללי בית המדרש]**

[לעילוי נשמות קדושי ישראל הי"ד שנטבחו ביום שמחת תורה תשפ"ד]

בברכת

פ ת ק ה ט ב א

וחג שמח!